

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Kinderdagverblijf De Toverfluit

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 1 december 2022

Samenvatting

De inspectie heeft op 3 oktober 2022 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op multicultureel kinderdagverblijf De Toverfluit.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 een themaonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden. In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor de voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

Peuters die dat nodig hebben worden in overleg met de ouders doorgeleid naar passende tijdelijke hulp, zoals logopedie of naar een plek waar de ontwikkeling beter gestimuleerd kan worden. Wat ook goed gaat is dat het kinderdagverblijf heel goed weet met wie er samengewerkt moet worden om de peuters dat te bieden wat nodig is. Dat kan verschillend zijn: van samenwerking met de school van de toekomstige kleuter tot met de gemeente Nieuwegein.

Wat kan beter?

Nast de positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen. De pedagogisch medewerkers kunnen bijvoorbeeld beter kijken naar wat de peuters leren van de activiteiten die zij aanbieden. Als de peuters niet geïnteresseerd zijn is het belangrijk om na te gaan wat ze dan wel nodig hebben om zich uitgedaagd te voelen om mee te doen.

Wat ook beter kan is het volgen van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een observatie-instrument. Dan weten de pedagogisch medewerkers beter wat elke peuter nodig heeft aan activiteit en aanpak.

Wat daarnaast verbeterd kan worden is dat de pedagogisch medewerkers goed moeten weten wat de peuters nodig hebben bij de start van groep 1 van de basisschool. Dan kunnen zij daar beter naar toe werken.

Kinderopvangorganisatie:
De Toverfluit

LRK-nummer: 221563222

Totaal aantal doelgroepeuters: 14

Ook de leiding kan zich verder verbeteren. Dat kan door aan te geven wat ze wil bereiken met de peuters van deze locatie en wat daarvoor nodig is bij de pedagogisch medewerkers, bij de leiding en bij de organisatie zelf.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op kinderdagverblijf De Toverfluit.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, de pedagogisch coach en de locatiemanager/houder en een dansles bijgewoond van een externe docent. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager/houder, de coach en ook met de pedagogisch medewerker van de kinderopvang organisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op kinderdagverblijf De Toverfluit.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op De Toverfluit als 'Kan beter'. Vijf van de negen onderzochte standaarden kunnen beter. Dat zijn standaarden die te maken hebben met het Ontwikkelingsproces, met de Resultaten en met de Kwaliteitszorg.

Context

Multicultureel kinderdagverblijf De Toverfluit bestaat al geruime tijd in Nieuwegein. Het verzorgt dagopvang voor baby's en peuters in horizontale leeftijdsgroepen en sinds kort ook voorschoolse educatie voor doelgroepeuters.

In 2019 is kinderdagverblijf De Toverfluit gestart met het aanbieden van voorschoolse educatie aan doelgroepeuters. Er heeft scholing plaatsgevonden van pedagogisch medewerkers en ook is er expertise van buiten ingeroepen om de kwaliteit van de voorschoolse educatie te borgen. De start is beïnvloed door Corona en daar is de houder zich van bewust. Vandaar dat de externe coach nog steeds aanwezig is en dat ook een interne coach/beleidsmedewerker kwaliteit hun bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het kinderdagverblijf en haar pedagogisch medewerkers.

Niet alleen in de peutergroepen wordt het voorschoolse educatie programma toegepast. Het hele team dat bij kinderopvang organisatie De Toverfluit werkt past de thema's en de verhaaltjes en liedjes toe op hun groepen. Er wordt nauw samengewerkt op dit punt.

De gemeente Nieuwegein heeft een wachtlijst voor doelgroepeuters. De Toverfluit heeft gehoor gegeven aan de oproep om daarvoor capaciteit beschikbaar te stellen. De ruimte voor nog eens 8-16 peuters is ingericht, maar doordat er geen gekwalificeerd personeel te krijgen is stagneert de toestroom.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft in maart 2022 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op kinderdagverblijf De Toverfluit.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod	•		
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•		
OP6 Samenwerking		•	

Ontwikkelingsproces

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als Kan beter.

De pedagogisch medewerkers maken weliswaar gebruik van een gecertificeerd programma voor voorschoolse educatie, Uk en Puk, maar halen daar nog niet helemaal uit wat er in zit. Het is belangrijk dat elke activiteit benut wordt om effect te hebben op dat waar de peuters zich verder op moeten ontwikkelen. Bijvoorbeeld effect op hun taalontwikkeling, hun motorische ontwikkeling, hun sociale ontwikkeling. Daarbij mag de methode door de pedagogisch medewerkers gezien worden als een hulpmiddel en niet als een doel. Dus als de peuters niet geboeid zijn door een verhaalplaat dan is het belangrijk om een activiteit te kiezen die wel betrokkenheid en aandacht en plezier oproept.

Ook over de zichtbaarheid van het materiaal mag verder nagedacht worden. Dat ligt nu netjes opgeborgen in vrijwel gesloten kasten. Het zou mooi zijn als de peuters er zelf bij kunnen en er vrij(er) uit kunnen kiezen. De pedagogisch medewerkers maken duidelijk dat zij daar verandering in willen brengen. Dat wordt nog wel puzzelen; omdat er ook voorschoolse en naschoolse opvang in het lokaal is stelt de GGD specifieke eisen aan de ruimte.

OP2. Zicht op ontwikkeling

Deze standaard waarden we als Kan beter.

De pedagogisch medewerkers vertellen gedurende het bezoek over de ontwikkeling van de peuters en wat zij nodig hebben. We horen dat de pedagogisch medewerkers erg betrokken zijn bij hun peuters en ze

goed kennen op hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Maar wat beter kan is het volgen van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Dat helpt bij een aantal belangrijke zaken. Allereerst zien de pedagogisch medewerkers dan wat de aangeboden activiteiten voor leer- of ontwikkelingseffect hebben bij de peuter. Daarnaast wordt daardoor geen gebied vergeten: de ontluikende taal- en rekenontwikkeling, de motorische en de sociaal emotionele ontwikkeling komen allemaal in beeld.

En dat is dan weer het startpunt om gericht verder te stimuleren. Tijdens ons bezoek hebben we nog niet gezien aan welke doelen en op welke manier met de peuters gewerkt wordt, gezien zijn of haar ontwikkelingsfase. Deze peuters op de Toverfluit komen binnen met een achterstand en het is de bedoeling dat zij gericht in situaties gebracht worden om leerervaringen op te doen. Dan kunnen ze straks goed voorbereid aan groep 1 van de basisschool beginnen.

We zien en horen tijdens het bezoek overigens enthousiasme om deze volgende stap te zetten. De oriëntatie en aanschaf van een kindvolgsysteem is al in gang gezet.

De ontwikkeling van elke peuter wordt op vaste tijden met de ouders besproken.

OP3 Pedagogisch-educatief handelen

Deze standaard waarderen we als Kan beter.

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd. Ze zorgen voor een warm en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn. Wat echt beter kan is het geven van passende, op de peuter afgestemde opdrachten en een heldere uitleg in alle situaties die zich voordoen: het spel, bouwen, knutselen, lezen, het fruit- of eetmoment, enzovoort.

De pedagogisch medewerkers kunnen ook actief nagaan of de peuters de opdrachten begrijpen. En er kan meer gebruik worden gemaakt van opbrengstgericht werken door vooraf doelen vast te stellen over wat er in een bepaalde periode bereikt kan zijn.

Wat ook beter kan is het stimuleren van de peuters tot interactie, zowel met elkaar als met de volwassenen. Weten de peuters eigenlijk wat er op dat punt verwacht wordt van hen?

Daarnaast kan ook de inrichting van de ruimte beter. De bouwhoek bijvoorbeeld daagt meer uit als er een grotere plek voor vrijgemaakt wordt. Dan kunnen er meer materialen gebruikt worden en doen de peuters die daar aan toe zijn meer ervaringen op.

Met dit alles zorgen de pedagogisch medewerkers er voor dat de peuters actiever zijn en meer betrokken. Zowel de pedagogisch medewerkers als de coach en de leidinggevende/houder begrijpen dat dit de volgende fase in hun professionele ontwikkeling moet zijn. In een evaluatie van de hand van de externe coach, van enige tijd geleden, zien we dit aspect ook al terug.

OP6 Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als Voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroeppeuters uit te wisselen. Voor de doelgroeppeuters is sprake van een 'warme overdracht' waar dat mogelijk is.

De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven en apps of e-mail. Er worden veel foto's gemaakt zodat ouders ook een beeld hebben van de activiteiten die gedurende de dag worden gedaan. Ouders weten ook welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

Daarnaast biedt de locatie ook twee keer per jaar een ouderavond aan, in maart en in december. Onderwerpen die bijvoorbeeld aan bod kwamen waren De bibliotheek en Terugval in zindelijkheid.

Ook werkt de locatie samen met de gemeente, onder meer waar het de peuters betreft die extra ondersteuning nodig hebben. Dat is op zichzelf een constructieve samenwerking, maar de locatie zou wel graag zien dat juist rondom de 'zorg-peuter' de regie op het onderzoek en de behandeling bij één partij zou komen te liggen. Bijvoorbeeld bij een gemeentelijke zorgcoördinator.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•		

Resultaten voorschoolse educatie

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als Kan beter.

De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen nog geen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de peuterpopulatie. Het kinderdagverblijf kan, zodra het kindvolgsysteem in gebruik genomen is, de ontwikkelingsgroei van peuters bepalen en weet dan of de doelgroeppeuters zonder of toch met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

Belangrijk bij de invoering van het peutervolgsysteem is het vaststellen van concrete verwachtingen over de voortgang in de ontwikkeling die de doelgroeppeuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Kwaliteitszorg en ambitie

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als Kan beter.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar pedagogisch beleidsplan nog niet heel concreet aangegeven wat zij met de voorschoolse educatie wil bereiken. De houder zorgt er wel voor dat in deze opbouwfase van de locatie de kwaliteit van de voorschoolse educatie op de groep wordt bewaakt. Op dit moment is de externe coach nog in beeld om hierbij te ondersteunen. Het is van belang dat in het locatiewerkplan concreet wordt beschreven hoe er aan de doelen wordt gewerkt door de pedagogisch medewerkers. Vervolgens kan de leiding van het kinderdagverblijf evalueren, via een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg, in hoeverre de doelen uit het

werkplan en het beleidsplan zijn behaald. De locatieleiding herkent deze waarneming van de inspectie en heeft ook al ideeën om dit verder in te voeren. Ze zien het als de volgende stap in de ontwikkeling van hun professionaliteit binnen de voorschoolse educatie

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard Kwaliteitscultuur waarderen we als Voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. De pedagogisch professionals worden systematisch geobserveerd in hun contact met de peuters en in hun functioneren op de groep. De gesprekken die hierover worden gevoerd leveren enerzijds concrete adviezen op voor het handelen op de groep. En anderzijds zet het de interne coach/pedagogisch beleidsmedewerker er toe aan om het beleids- en werkplan aan te scherpen. We constateren dat de houder van de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur. De verantwoordelijkheidsverdeling is onderwerp van gesprek en wordt zo nodig bijgesteld.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard Verantwoording en dialoog waarderen we als Voldoende

De houder van het kinderdagverblijf verantwoordt zich aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid, zoals de partners binnen het sociale domein in de gemeente Nieuwegein.

Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool ook open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de themabrief en de voorlichting daarover voldoende informatie ontvangen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Het is fijn om te lezen dat de inspecteur kan zien dat de pedagogisch medewerkers betrokken zijn bij hun kinderen en dat ze voor een warm en respectvol klimaat zorgen.

Wij zijn ons echter bewust dat er verbeterpunten zijn. Het inspectiebezoek/onderzoek hebben we beschouwd als meekijken naar wat we bieden en de manier waarop we dat doen en hoe dat (nog meer) verbeterd kan worden. Alle genoemde punten, in het rapport, zullen we, samen onder de loep nemen en proberen om te buigen naar voldoende (goed).

De verbeterpunten zullen aan het eind van het jaar geëvalueerd worden tijdens het teamoverleg en coaching gesprekken met de medewerkers. Er wordt gekeken wat er is gelukt en wat een aandachtspunt blijft.

Onze pedagogisch medewerkers zijn volop in ontwikkeling en onze aandacht zal gericht zijn op ondersteuning en begeleiding hierin om een zo optimale en goed mogelijk opvang voor de kinderen te bieden zodat ze allemaal gelijke (ontwikkeling)kansen krijgen.